

De Wildenborcher

Maart 2017

Beste Buurtgenoten,

Als Wildenborchse buurt hebben we in het begin van 2017 al heel wat mogelijkheden gehad om elkaar te ontmoeten en/of samen iets te ondernemen: op de Nieuwjaarsvisite in de Kapel, tijdens de winterwandeling en zelfs een paar dagen op het ijs van de grachten bij het kasteel.

Op 24 januari werd vanwege de 250ste geboortedag van A.C.W. Staring het 'Staringjaar' geopend. Een herdenkingsjaar voor kasteel De Wildenborch en daardoor ook voor ons Wildenborchers. Op de winterwandeling werden er bij het koetshuis gedichten voorgedragen. De 'Open Tuindagen' in mei en de Staringavonden in de zomer zullen ook in het kader van dit themajaar ingevuld worden. De data hiervan en ook die van het Oranjefeest (een week later dan gewoonlijk) zijn te vinden in deze Wildenborcher.

Een overzicht van de inhoud:

- Nieuwjaarsvisite: verslag van Lucie met foto's van Johan en Hendrik Jan
- Nieuwjaarsvisite: kort verslag met mooie tekeningen, van Romee en Yora
- Winterwandeling, twee verslagen: van fam. Holsbeeke en van fam. Mennink
- Winterwandeling: foto's van Johan Braakman, zie ook www.achterhoekfoto.nl
- Opening van het 'Staringjaar' op 24 januari in Almen; Marianne schrijft er over
- Een munt uit 1802; Gerda Rossel vond archiefgegevens over Staring's vondst
- In Memoriam: mevr. Marie Groot Nuelend-Bogchelman, ze stierf op 95 jarige leeftijd
We wensen de familie Groot Nuelend veel sterkte toe
- Diamanten huwelijksjubileum: Gerrit en Gerda Braakman
- Gouden huwelijksjubileum: Gerrit en Annie Kruisselbrink
- Afscheid van de Wildenborchse buurt; brief van Gideon en Els du Marchie Sarvaas
- 'Postvak In' komt deze keer van Ise Addink
- Anja zorgde weer voor de Kinderpagina, nu een woordzoeker
- 't Smidshuis kreeg van de burens een boom cadeau. Deze werd gezamenlijk geplant
- Landrot's verhaal heet: 'Altijd wat bij het Gat, was het te mooi?'
- Lucie ging in gesprek met Harrie Dinkelman, vooral over zijn boerenbedrijf
- Het Recept, iets lekkers om meteen uit te proberen, komt van Dinie Staring
- De WVC avond in november, daar zat een luchtje aan schrijft Liesbeth
- Hetty van der Kolk, kreeg het blad van december via via doorgestuurd en stuurde een reactie. Ze wist namen bij de foto uit 1930 die daarin stond. Lees zelf maar op pag. 5 en kijk op www.hettysite.nl voor veel Wildenborchse geschiedenis
- Jennine schrijft over de tijd waarin A.C.W. Staring dichtte: "de tijd van de Romantiek"
- Koersbal het Einde?! Jammer dat er weer een verenigingsactiviteit in de Kapel gestopt is. Maar, zo schrijft Jacques Hooydonk, er is een herstart mogelijk. Hij schrijft: "Koersbal is een leuke ontspannen sport voor elke leeftijd"
- Wilt u / wil jij wat meer weten van de flora in het Achterbos en Bosket? Ga in de maand mei daar eens wandelen. Bertus Wiltink vertelde er over in mei j.l. (pag. 34)
- Op de laatste zondag van april is de jaarlijkse fietstocht. Erik en Noam zorgen weer voor een prachtige route
- Toneelvereniging T.A.O. geeft toneeluitvoering op vrijdag 31 maart en zaterdag 1 april. Kijk op pag. 26 voor alle gegevens.
- We zijn blij met het initiatief van Rik Mars om een nieuwe rubriek voor te stellen. Een rubriek met quizvragen om met elkaar meer van onze eigen omgeving te weten te komen. We plaatsen zijn voorstel in z'n geheel en rekenen op reacties van u /jou. De antwoorden kunnen naar Rik gestuurd worden (mailadres: zie pag. 28). Doen jullie allemaal mee?

Bedankt voor ieders bijdrage!
namens de redactie, Joke Wiltink.

De Wildenborchse Kapel

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 april 2017

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Hebt u al gedacht aan uw vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher?

Iban: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

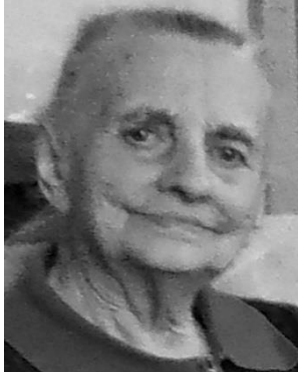
Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Foto: januari 2017, fam. Wezinkhof

In Memoriam:

Marie Groot Nuelend - Bogchelman (1921 – 2016)

In de vroege ochtend van donderdag 15 december overleed Marie Groot Nuelend - Bogchelman, thuis in haar vertrouwde omgeving aan de Mosselseweg, op de leeftijd van 95 jaar.

Bovenaan de rouwbrief lezen we de pakkende tekst:

“Na een zorg-, werkzaam en liefdevol leven is, ondanks een moeilijke periode maar met volle interesse in haar eigen omgeving, toch nog onverwacht overleden onze moeder, schoonmoeder en oma.”

Op 22 augustus 1921 werd Marie als eerste kind in het gezin Bogchelman geboren op boerderij ‘De Roenhorst’, in het Vordens buurtschap Hackfort. Toen ze 1 jaar oud was verhuisde ze met haar ouders naar een pachtboerderij op landgoed het Medler. Hier werd het gezin Bogchelman compleet met de geboorte van nog twee kinderen, Hendrik en Gerritje.

Marie ging naar de lagere school op het Medler. Daarna geen vervolgonderwijs maar, zoals destijds veel gebeurde, meteen aan de slag op de boerderij van haar ouders. Ook werkte ze in de tuinen en de keuken van landgoed het Medler. Hier heeft Marie waarschijnlijk ook haar grote liefde voor de natuur en het tuinieren aan overgehouden.

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog leerde ze Willem Groot Nuelend kennen en in mei 1946 werd er getrouwd. De oorlog was net voorbij en de bruiloft werd thuis op de boerderij van Groot Nuelend gevierd. Ze trok in bij Willem op de boerderij in het Kranegoor. Hier woonde Willem met zijn ouders, zijn zus Trui en broer Reint. Marie en Willem kregen samen drie zoons; Wim, Herman en Reinier. Haar schoonmoeder runde de huishouding en zorgde voor de kinderen, terwijl Marie volop meedraaide op de boerderij. Dit was voor haar niet altijd even makkelijk. Willem overleed in het voorjaar van 1982 op de jonge leeftijd van slechts 62 jaar. Marie was sterk en bleef de boerderij runnen, met hulp van Wim in het achterhuis en Herman zorgde voor de tuin. Reinier was inmiddels getrouwd, hij woont met zijn vrouw Annie en hun twee zoons Stefan en Peter op het Medler, niet ver van de plek waar Marie opgroeide.

Ruim tien jaar geleden kreeg Marie te kampen met haar gezondheid, maar klagen deed ze niet, dat paste niet bij haar. Vooral het gehoor en zicht gingen snel achteruit. Ze ontving, tot haar overlijden, naast de liefdevolle zorg van haar (klein) kinderen ook hulp van Thuiszorg.

Donderdag 21 december werd Marie, na een afscheidsdienst in de Wildenborchse Kapel, naar haar laatste rustplaats op de Algemene Begraafplaats in Vorden gebracht.

Wij wensen de familie Groot Nuelend veel sterkte toe met het verlies van hun lieve moeder, schoonmoeder en oma.

Ingezonden

*We kregen onderstaande reactie op het decembernummer toegestuurd.
Op de genoemde site is van alles te zien en te lezen over de Wildenborch*

Beste mensen,

Ik kreeg van Henk Braakhekke de Wildenborcher van december 2016 toegestuurd omdat ik geïnteresseerd ben in familieverhalen die ook mijn verhalen zijn. Mijn familie van vaderskant komt van de Boskamp en dus burenen van de Braakhekkes van de Waninkhof. Wat een leuk idee om als buurtschap zo contact te houden en van alles te organiseren. Ik heb met plezier het een en ander gelezen en heb er zelfs op mijn website wat over gemeld- www.hettysite.nl weblog 1. Ik moest wel lachen om dat potje met pieren dat Gerda Rossel als vergelijking gebruikte na alle uitleg in de familierelaties in de omgeving.

Ik zag ook een foto uit 1930 van waarschijnlijk de meisjesvereniging. Ik herken er een paar tantes op: zittend vooraan met dat witte kraagje Jo Groot Nuelend- Eggink, geboren op de Boskamp, later wonend op Top. Op de rij daarboven, ook zittend tweede van rechts Aaltje Berenpas- Eggink, geboren bij kasteel het Medler, later wonend op de Prinsenhoeve in Mossel. En staande op de achterste rij 6e van links met een ketting om haar hals: Dina Eggink, ook van de Boskamp. Zij verongelukte in 1938 in de buurt van Baarn, op weg naar een nieuwe baan. Zij schreef even daarvoor een gedicht toen boerderij het Lange End gebouwd werd. Dat heeft toen de krant nog gehaald.

Op de tweede rij van onder, 3e van links herken ik een meisje dat op veel Eggink foto's staat als een vriendin, ik meen dat ze van Ark heette.

't LANGE END

- de weg van Vorden naar den Wildenborch-

Het lange end kent vele menschen
En vele menschen kent dat end,
Waar enkel boom en dennen groeien
Met slechts een enkele bank bekend.

Dat end is velen lief geworden,
Zoo denk ik vaak en is 't zo niet?
Hoeveel zou zij daar niet bewaren
Van alles, wat ze zag en ziet?

Maar plotseling is het end gebroken
Een huis verscheen uit 't zand
En voordat men 't zich in kon denken,
Stond er een huis in 't dennenland.

Wel mogen wij daar niets van zeggen,
Een elk moet wonen toch,
En daar reeds overal gebouwd werd
Was " 't lange end" er nog.

Ik wilde dit alleen maar zeggen,
En raad geven wou ik enkel maar:
'k Zag boven aan het huis een ledig plekje
Met de naam schijnt men niet klaar.

Wat zou zo'n huis dan 't beste sieren?
Zou het deze naam niet zijn:
Als " 't lange end" daarin gebeiteld,
Of mocht geschreven zijn.

Wanneer dan daar in later jaren
Alles bebouwd zou zijn
En huis na huis daar op mocht rijzen
En de stilte verre zijn.

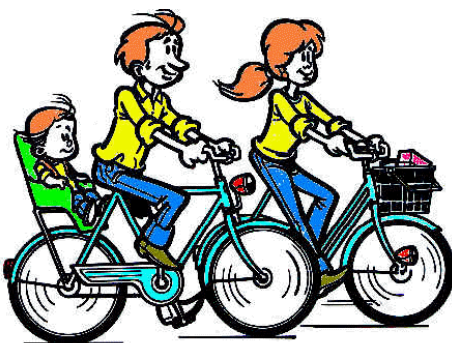
Dan zou een elk die naar dit huis keek
En "t Lange End" daar las,
Weer denken aan dat end van vroeger
Dat vol stilte en geheimen was.....

Da. E. (1938)

Met vriendelijke groeten vanuit Emmen, van deze Vordense uit Drenthe,
Hetty van der Kolk- Eggink.

Familiefietstocht

De Kapelcommissie organiseert op **zondagmiddag 30 april** een fietstocht voor de hele familie.

Het uitzetten van de route is, zoal gebruikelijk, in goede handen bij Erik Ebbink en Noam Shalgi. Zij zorgen voor een prachtige tocht met een lengte van ongeveer 30 kilometer.

Starten tussen 13.00 uur en 14.00 uur bij de Kapel.
Kosten voor deelname bedragen € 4,- per persoon, dit is inclusief een kop koffie met iets lekkers tijdens de stop halverwege de route.
Kinderen t/m 12 jaar doen gratis mee.

Nieuwjaarsvisite 2017

Het was een koude avond, maar binnen was het gezellig en warm tijdens de nieuwjaarsvisite op 6 januari. Kaarsjes op tafel en vrolijke kleine narcisjes. We waren met de fiets gegaan en blij met de warmte binnen. Er waren oliebollen in overvloed, die Noam rijkelijk uitdeelde.

Reinier Klein Brinke opende de avond door iedereen "liefde, gezondheid en het allerbeste wat hij kan bedenken te wensen". Hij benadrukte ook weer hoe bijzonder het is om zo'n hechte gemeenschap te hebben met de Kapel als middelpunt. "Andere buurtschappen zijn er jaloers op". Hij bedankte iedereen die zijn en haar steentje bijdraagt om het gebouw in stand te houden. Vervolgens vraagt hij Jannie Sligman naar voren te komen. Ze neemt na 16 jaar afscheid van de kapelcommissie. Niet omdat ze niet meer wil, maar fysiek is het voor haar niet meer mogelijk. Reinier bedankt haar zeer hartelijk en vertelt dat ze nooit verstek heeft laten gaan. Ze ontvangt een mooie bos bloemen en een bon. Voor haar man Wim is er een lekker flesje, want ook hij heeft zich vaak ingezet b.v. bij de winterwandeling. Judith Keurentjes neemt de vrijgekomen plaats in de kapelcommissie in.

Dan vertelt Reinier dat 2017 een bijzonder jaar wordt, omdat het 250 jaar geleden is dat de dichter A.C.W. Staring geboren werd. Er staan allerlei activiteiten op stapel, waarover nog gebrainstormd wordt met de familie Van der Plassche-Staring. Hij laat ons als eerste het nieuwe logo zien van dit Staringjaar.

Als laatste vraagt hij de aanwezigen om een bijdrage te leveren aan de Wildenborcher; niet meteen om stukken te schrijven maar om ideeën aan te leveren, "input voor de redactie".

Na Reinier kwam Hans Ezerman uitleg geven over de financiën van de kapel. Er waren geen vragen; het ziet er gezond uit. Voor het komend jaar treedt Harrie Dinkelman toe tot de kascommissie.

Daarna kwam Reinier ons vertellen dat er 4 optredens zullen zijn deze avond, waarvan 1 live! "Wij zijn er klaar voor, u ook?!"

Het doek ging open en Evert Otten beet het spits af met een live voorstelling in het Drents!

Dit keer was hij een Drentse slager, genaamd Garrit. Hij had personeel nodig en kreeg een grote stapel brieven. Uiteindelijk werd het Geesie, "goed in het spek". Er moest ook nog een knecht komen, maar die was niet zo snugger leek het. "Wat mot ik doen?" vroeg hij de hele tijd. Helaas kan ik niet de hele voorstelling navertellen, maar Geesie was blijklaar meer geworden en hij ging met haar een jurk kopen. Na 1000 jurken kwam ze met een zwarte jurk aan, waarin ze op een "kookpot met kromme benen" leek. Dat vond ze niet leuk dus toen ze later gezellig warm samen in bed lagen en Garrit wel ergens zin in kreeg zei Geesie "je denkt toch niet dat ik die hele kookpot aanmaak voor zo'n klein worstje....." De hele zaal had meegeleefd en liet dat blijken ook!

Toen kwam Nancy Sinatra op grote gele laarzen het toneel op stappen en zong vol overgave "These boots are made for walking" en Ineke Braakman (want die was het) maakte het heel aannemelijk dat "one day, these boots are gonna walk all over you....", maar de zaal geloofde het niet en gaf haar een mooi applaus.

Toen was er een 'changement'; er werd een tafel neergezet en een barkruk en daarop nam Glennis Grace heel sierlijk plaats. Jannie Reintjes zong echt vol overgave "Geef mij nu je angst, je krijgt er een hoop voor terug, geef mij nu de nacht, ik geef je de dag" en dat is natuurlijk heel erg mooi! Ze kreeg een groot applaus.

Als laatste kwam Daniël Lohues met gitaar en een prachtige bos zwarte krullen waaronder je bijna niet Harrie Dinkelman herkende.... Hij zong "Hier kom ik weg, hier staat mien huus en blijkbaar kom ik daar altijd weer tereg, mien hele leben"... En dat geldt denk ik voor een heleboel Wildenborchers.

Na een luid applaus kon iedereen nog wat blijven en genieten van de heerlijke warme worst.

Jammer dat het door het koude weer niet zo druk was als andere jaren, maar voor degenen die er waren was het weer een geslaagde avond. Reinier bedankte iedereen en nodigde ons uit om volgend jaar ook eens op het toneel te gaan staan.

Lucie Bartel

Foto's: Hendrik Jan Meulenbrugge en Johan Braakman

De Nieuwjaars Visite

In het kort

Vrijdagavond 6 januari kwamen we met z'n allen bij elkaar om een gelukkig nieuwjaar te wensen. Natuurlijk hadden we ook nog de jaarlijkse playbackshow die avond. Helaas waren er maar 4 mensen die dit jaar meededen.

Wel werd het een erg gezellige avond, die begon met een leuke intro van Reinier Kleinbrinke. Daarna vertelde Hans Ezerman iets over de bezuinigingen van afgelopen jaar. Daarop volgde de playbackshow met een echte Drentse slager. Hij vertelde een mooi verhaal (op z'n Drents natuurlijk) over zijn 'mooie' vrouw Geesie. Toen kwam opeens Nancy Sinatra binnen gelopen met haar prachtige, rubberen 'boots'. Ze stond daar toch even mooi te zingen en te stappen met haar laarzen aan. Ik gok dat ze net nieuw waren. Iets later zat er opeens iemand anders aan een tafeltje te zingen. Dat bleek Glennis Glace te zijn met het lied 'geef mij nu je angst'. Ook zij zette een prachtig optreden neer. En als laatste kwam er nog een man met een grote bos krullen en met gitaar een liedje spelen. Dat was Daniel Lohues met 'hier kom ik weg'.

Na de optredens konden we los op de Wildenborchsche knakworsten. Al met al was het dus een smakelijke en gezellige avond. En als iedereen zich nou opgeeft om volgend jaar mee te doen, word het misschien nog gezelliger.

Door Yora van Ark en Romée Brinks

(Hier zijn alle kandidaten nog één keer)

De Slager

Nancy Sinatra

Glennis Grace

Daniel Lohues

Boom voor familie Starreveld

In het maartnummer 2016 kon u lezen over 'Het Smidshuis', aan de Galgengoorweg.

Op 8 oktober j.l. was er een gezellige middag bij de familie Starreveld om te vieren dat het huis 50 jaar hun eigendom was.

Wij, de families van Ark, Kornegoor en Mennink, mochten deze middag meevieren en gaven als cadeau een Parrotiaboom.

De bladeren van deze boom verkleuren in de herfst tot helderrood, oranje en geel. Een sierboom dus.

In november staken wij en vertegenwoordiging van de fam. Starreveld de handen uit de mouwen om de boom te planten.

Prof. W. Starreveld (1907-1995) kocht het huis in 1966 als vakantiewoning.

Op de foto staat links een zoon en rechts een kleinzoon.

De buurtjes

Koersbal: het einde ?!

Koersbal. Wat is dat ook al weer?

Begin 2007 zijn een aantal fanatieke Wildenborchers begonnen met koersbal in de Kapel.

Koersbal is een spel afgeleid van Bowls ook wel Indoorbowls genoemd. Het spel lijkt wel wat op Jeux de Boules. De bedoeling is om in teamverband zo veel mogelijk punten te halen. Dit doe je met een viertal ballen en die probeer je zo dicht mogelijk bij de jack (klein wit balletje) te krijgen. Verder op in dit artikel staat uitgelegd hoe het een en ander werkt.

En nu de titel van dit stuk: **Koersbal het Einde?!**

Het vraagteken slaat op het feit dat de oorspronkelijke club van 2007 langzaam maar geleidelijk gegroeid was naar een aantal leden van om en nabij de 14. Echter in het najaar van 2015 kregen we wat nare berichten. Een aantal leden kreeg te maken met ongemakken, operaties of nog erger; overlijden. Daarom hebben we besloten het koersbal te stoppen. Vandaar het vraagteken achter het Einde.

Maar is dit echt het einde?

Er staat namelijk ook een uitroepteken achter 'het Einde'. Koersbal is het einde! Oftewel een leuke ontspannen sport voor elke leeftijd! Niet alleen voor oud, maar zeker ook voor jong! Stoppen we definitief, of gaan we de vereniging nieuw leven inblazen?

Heb je zin om mee te doen? Neem dan met mij contact op:

Jacques van Hooijdonk, tel.: (0575) 55 65 32 of email naar: jacques.vanhooijdonk@gmail.com

Koersbal: (in het Engels Indoorbowls geheten)

Wordt gespeeld op een vilten mat van 8 x 2 meter en deze is het speelveld.

De mat is door lijnen verdeeld in vakken. Eén lijn in het midden van de mat en verder een lijn aan ieder uiteinde van de mat op een afstand van ongeveer 30 cm. Dit is het dubbel-scorevak. De ballen in dat vak tellen dubbel, mits het kleine witte balletje (de Jack), dat ingegooid wordt alvorens het spel begint en dat dus de afstand van het doel bepaalt, eveneens in dat vak ligt.

Verder bestaat het spel uit 4 zwarte en 4 gele ballen, waarbij het zwaartepunt iets uit het midden ligt, zodat de bal altijd een boogvormige lijn (koers) beschrijft als ze op de juiste manier wordt gespeeld.

De ballen zijn van massief kunststof en wegen 750 gram. De kleine cirkels aan de buitenkant van de enigszins afgeplatte ballen geven de zwaarste kant aan en daarmee dus de richting van de afwijking. Er wordt in het algemeen door paren tegen elkaar gespeeld. Met zes of zeven teams, dus 12 of 14 personen speelt men het prettigst. Bij geringe deelname kan men naar wens ook individueel spelen.

Het is een spel dat oorspronkelijk komt uit Engeland, waar men het rekent tot een nationale sport, met kampioenschappen die men kan zien op BBC 2. Men noemt het daar: Indoor-bowls en het wordt zowel binnen als buiten gespeeld. Deze wedstrijden worden door veel mensen gevolgd!! Het is in Nederland in een kleinere vorm gepresenteerd als "sport voor de ouderen" omdat men, óók wanneer men lichamelijk niet meer zo goed uit de voeten kan, deze sport tóch kan beoefenen. Desnoods vanuit de rolstoel.

Maar ook jongeren kunnen veel plezier beleven aan deze sport.

Afscheid van de Wildenborchse buurt

Januari 2017

Beste Vrienden en Buren in de Wildenborch,

Iedereen weet langzamerhand dat mijn vrouw Els in de zomer is overvallen door een hersenbloeding die haar tamelijk veel schade heeft berokkend. Dat heeft ons na enige tijd gedwongen tot de beslissing het huis aan de Wildenborchseweg/Nijlandweg te koop te zetten en naar het verzorgingshuis de Tusselerhof in Lochem te gaan. Wij zijn daar beiden aan toe en prijzen ons gelukkig dat we hier een goed tehuis hebben gevonden. De zorg en de sfeer zijn hier erg prettig en wij vinden hier veel terug waarvan we altijd zo hebben gehouden.

Twintig jaar hebben wij ons in ons gezamenlijk buurtschap thuis gevoeld, zoals mijn ouders dat 80 jaar eerder hebben gedaan in het dorp Vorden.

Onze liefde voor de Wildenborch is grotendeels gekomen door alle aardige mensen om ons heen en door de vriendschappen die we hebben mogen sluiten. Men zegt dat zoiets niet vaak meer voorkomt in ons land.

Ik heb in al die jaren nooit een "aanvaring" of een onplezierige ervaring gehad en dat zegt toch heel wat !

Mijn vrouw en ik danken u - en jullie - allen voor die mooie tijd en nemen bij deze met goede herinneringen maar ook met verdriet afscheid van de streek de Wildenborch.

Gideon en Els du Marchie Sarvaas

Wat is er te beleven op De Wildenborch in 2017

- Sneeuwkllokjes weekend: 25 en 26 februari
- Tuin en Staring weekend: 27 en 28 mei
- Nederlands Jeugdorkest: 13 augustus
- Open Tuindag: 20 augustus

Bij alle activiteiten zal er in meer of mindere mate aandacht worden geschonken aan het 250ste geboortjaar van A.C.W. Staring. Bijvoorbeeld met Staringliederen, gedichten van diverse Lochemse en Zutphense dichters en jonge dichters van het Staring College, schilders die in de tuin aan het werk zijn, happen en drankjes, romantische fotoshoots. En bij dit alles zal de tuin, waarin diverse door A.C.W. Staring geplante bomen staan, haar romantische charme bewaren om zo de bezoekers te laten genieten van de intieme sfeer. De liefhebber onder de Wildenborchers zal zeker geïnteresseerd zijn in het thema dat wij aan dit Staringjaar mee geven. Een thema dat hopelijk in alle activiteiten dit jaar doorklinkt:

Het romantische jaar 2017: Verdieping en Verbeelding

In 2017 is het 250 jaar geleden dat de Achterhoekse schrijver en dichter Anthony Christiaan Winand Staring (1767-1840) geboren werd. Zijn werk wordt gerekend tot 'de Romantiek', een kunstzinnige stroming die volgde als reactie op de rationele en wetenschappelijke levensbenadering van de periode van de Verlichting. De subjectieve ervaring van ieder mens stond bij de romantici voorop. Er bestond volop ruimte voor de 'zachte kant' van het leven: emotie, intuïtie, spontaniteit, introspectie en verbeelding. Romantici waardeerden voelen boven denken, zin boven nut, verkozen kwaliteit boven kwantiteit en kunst boven wetenschap. Er was bijzondere aandacht voor de natuur, liefde en vriendschap, kunsten en de 'eigenheid der dingen'. Anthony Staring blonk uit in de dichtertelijke vertelkunst en was een van de weinige Nederlandse romantische dichters van zijn tijd. Zijn gedichten zijn kritisch, gevoelig en humoristisch. De 'landman' Staring exploiteerde zijn landgoed De Wildenborch op bijzondere wijze en was zeer maatschappelijk bewogen. Hij koesterde een diepe liefde voor de natuur en had ook oog voor de noden van de mensen in zijn omgeving. Zo liet hij er een school bouwen voor de kinderen van zijn landarbeiders, iets dat zeker niet gebruikelijk was in die tijd.

Herontdekking van onszelf

De tijd waarin we nu leven, lijkt in veel opzichten op de romantische periode van toen. Als reactie op de toegenomen standaardisering, individualisering en atomisering, willen mensen zich ook nu weer verbinden en verdiepen. We willen betekenis geven aan het leven, vragen ons af hoe het anders kan en herontdekken de wereld om ons heen. We hebben -net als de romantici vroeger- weer oog voor de natuur, voor liefde en vriendschap, voor kunst en cultuur. We willen niet alleen maar nemen, maar ook geven. De maatschappelijke bewustwording neemt zienderogen toe. De opmars van het gevoel en de persoonlijke beleving lijkt niet te stuiten. Is de Romantiek bezig is aan een wederopstanding?

Eigentijdse bezinning

Het 250e geboortjaar van Staring vieren we op een manier die past bij de tijdgeest van nu én van toen. Het hele jaar door vinden er op verschillende locaties activiteiten plaats, waarbij verdieping en verbeelding centraal staan. Er is volop ruimte voor bezinning, romantiek, muziek, kunst (schilderen, beeldende kunst, dichten) en natuur. Ook de jeugd doet mee.

Zo heeft het Staringcollege in Lochem gekozen voor een speciale prijsvraag, waarbij de leerlingen worden uitgenodigd de denk- en leefwereld van Staring te verplaatsen naar het hier en nu en van daaruit een 'kunstwerk' te creëren. Het decor van dit alles is even bijzonder als vanzelfsprekend: de prachtige Achterhoek, met haar inspirerende natuurschoon. De unieke lokale samenhang van deze streek komt nadrukkelijk naar voren, want meerdere organisaties werken samen om er een prachtig jaar van te maken!

Vriendschap

*Neen 't viel niet zwaar, zijn leven
Voor ene Vriend te geven!
Maar licht viel 't zoeken zwaar,
Om, onder duizend Vrinden
Die ENE Vriend te vinden,
Die 't offer waardig waar.*

A.C.W. Staring 1790

Meer informatie vindt u op facebook.com/staringjaar

“Elk weet waar 't Almens Kerkje staat”

Dat Almens kerkje was op 24 januari 2017 het decor voor een bijzonder verjaardagsfeest! Het was 250 jaar geleden dat A.C.W. Staring het levenslicht aanschouwde.

Hij was zelf aanwezig in de persoon van zijn verre nazaat: Jennine van de Plassche–Staring, zijn portret en niet in de laatste plaats zijn gedichten, gloedvol en met de nodige humor voorgedragen door Adriaan van Dis, die zich voor deze gelegenheid extra feestelijk had gekleed met een helder rode sjaal en trui.

De kerk straalde een gemoedelijke sfeer uit, de kroonluchters waren nog eens extra opgewreven en combineerden prachtig met het koper van het 8 koppige Staring blazersensemble, dat onder de bezielende leiding van Bennie Waanders, allerlei werken ten gehore bracht.

's Middags was de kerk al het podium geweest voor leerlingen van het Staring college, die hun gedichten, objecten en andere kunstzinnige uitingen opdroegen aan Staring.

's Avonds was het de beurt aan Pien Pon, van oorsprong Groningse, maar nu al 16 jaar een trotse Almenaar, die de initiatiefneemster is van het te stichten Museum Staal (Museum STAring in ALmen) dat nog dit jaar geopend zal worden en dat tegenover de kerk zal staan. De bouwwerkzaamheden zijn in volle gang.

Pien liet zich assisteren door Bas en René, ridders van Gelre, die zich ten doel stellen de Gelderse geschiedenis levend te houden via o.a. Omroep Gelderland. Zij grijpen daarbij terug op de tijd waarin Staring leefde.

In zijn gedicht: 'Een Gelders Lied', laat de dichter de Geldersman zijn harnas aan gespen, om in den vreemde op Rossems heldenspoor te gaan.

Welnu zo ook Bas en René, die zich ook alvast lieten vastgespen voor de opening van het museum, dat nog dit jaar in december te verwachten is, als Koning Winter tenminste geen roet in het eten gooit.

Adriaan van Dis had er ook zin in. Hij droeg gedichten voor van Staring. "De hoofdige boer" kwam voorbij en het alom bekende oogstlied: "Sikkels klinken, sikkels blinken".

Van Dis raadde leraren voortgezet onderwijs aan om in het kader van de geschiedenisles, of lessen Nederlands, om samen met leerlingen gedichten van Staring te lezen en daarop variaties te maken.

Zo zou je volgens Van Dis op het volgende, aan de tijd aangepast, gedicht kunnen komen:

Ze zaten op de koude grond...

Hij probeerde haar te kussen op de mond...

Zij klaagde echter over een oude kont!

Om het werk van de dichter, politicus, landbouwer, patriot eens op andere wijze ten gehore te brengen, gaf Van Dis zelf het voorbeeld door het gedicht "Nu baant zich 't nat" als een echte rapper weer te geven. Het klonk fantastisch!

Wij zien er naar uit dat Typhoon op de opening van het museum diverse gedichten van Staring als rap ten gehore gaat brengen!

Het Staring Ensemble uit Enschede gaf daarna een muzikale ode aan Staring met werken van zijn tijdgenoten, zoals Verdi, Rossini en Von Suppé.

Bennie Waanders lichtte de stukken tussen de bedrijven door, op een humorvolle wijze toe, om de blazers de gelegenheid te geven om op adem te komen.

De stukken zijn door hen zelf herschreven en gearrangeerd voor 8 blazers. Moeilijk werk, om zowel melodie als de akkoorden te handhaven en veel weglatend, toch het oorspronkelijke werk geen geweld aan te doen.

Gezien deze sfeervolle viering van deze verjaardag van Staring zien wij met heel veel belangstelling de opening van het museum en alle activiteiten in het kader van het 'Staring jaar' tegemoet.

Marianne Been

Oranjefeest Wildenborch 2017

zaterdag 24 juni

Nieuwe opzet van het Oranjefeest.

Uit de evaluatievergadering van juni 2016 kwam de optie: kunnen we het Oranjefeest ook op één dag vieren? Een goede invulling te vinden voor de vrijdagavond werd steeds lastiger!

Begin november is de commissie opnieuw bij elkaar geweest en we hebben besloten het te gaan proberen.

We willen het Oranjefeest van de Wildenborch dit jaar gaan vieren op zaterdag 24 juni, een week later dan gebruikelijk i.v.m. verhuur van het koetshuis.

In grote lijnen zal het middagprogramma hetzelfde blijven met het verschil dat er vanaf 16.00 uur een band zal zijn om de middag feestelijk voort te zetten tot een uur of 20.00 uur. De commissie is nu bezig met de praktische invulling en zal op 11 mei opnieuw vergaderen.

Houd de datum alvast vrij: **zaterdag 24 juni 2017**

De Oranjecommissie.

Gesprek met Harrie Dinkelman

De boeren staan op dit moment behoorlijk in de belangstelling en vooral de melkveehouders, dus onderweg naar het gesprek met Harrie Dinkelman vroeg ik mij af hoe hij aankijkt tegen de melkveehouderij op dit moment. De afgelopen jaren zijn we bij verschillende boeren in de Wildenborch geweest en altijd was er wel iets in de actualiteit om te bespreken. Nu is er door het loslaten van de melkquota weer genoeg om over te praten. Maar we beginnen altijd bij het begin.

Sinds wanneer is het bedrijf in de familie?

Harrie is hier op de Mosselseweg, op 'Het Reerink' geboren in 1960. De boerderij is gebouwd in 1856. Op 10 juli 1856 betrekken de eerste bewoners de boerderij. Willem Reerink (1823-1895) en Geesken Meulenbrugge (1823-1873). Zij krijgen 1 dochter, Hendrika Reerink (1857-1922). Hendrika trouwt twee keer, tweede huwelijk in 1895 is met Jan Willem Dinkelman (1861-1935) die geboren is op 'Weppelink' in Zwiep. Hendrika en Jan Willem krijgen 2 dochters en 1 zoon, Willem Gerrit Dinkelman (1899-1975).

Jan Willem Dinkelman was dus de overgrootvader van Harrie en Willem Gerrit zijn opa. Zijn vader heette ook weer Jan Willem. Zijn opa heeft de boerderij in 1907 gekocht van de Wildenborch, zoals bijna alle boerderijen hier in de omgeving. Dus het bedrijf is in de familie sinds 1907, bijna 110 jaar!

Harrie heeft twee zussen en het was logisch dat hij de boerderij over zou nemen. Hij had altijd al belangstelling voor koeien en ook voor de machines die erbij horen.

En net als zijn vader heeft hij ook veel bestuurswerk gedaan, maar daarover later meer.

Hoe is het 'boer-zijn' veranderd in de loop van de tijd?

"Allereerst is het nog steeds een mooi vak", zegt Harrie. Het is wel een ander vak geworden dan 40-50 jaar geleden. Toen hadden zij ook nog een gemengd bedrijf met koeien, varkens en kippen. Maar veel minder en alles ging met de hand. Sinds hij het bedrijf heeft overgenomen zijn er alleen nog koeien. Wat jonge mensen nu vaak een nadeel vinden is dat je gebonden bent aan je bedrijf. Je moet er echt voor voelen, anders lukt het niet. Je kunt niet zomaar weggaan als je 95 melkkoeien en 70 stuks jongvee hebt, zoals hij nu heeft. Je bent 24 uur per dag verantwoordelijk voor je bedrijf. Harrie vindt dat prima, hij is ermee opgegroeid.

Fysieke arbeid is minder geworden de afgelopen 20 jaar. Organisatie en automatisering zijn heel belangrijk geworden. Harrie heeft twee melkrobots en dat scheelt een heleboel werk. Hij vertelt dat boeren die traditioneel melken vaak last krijgen vaak schouders en armen door een te hoge fysieke belasting.

Ik vraag of hij heeft uitgebreid na de opheffing van het melkquotum. Een beetje, niet zo drastisch als sommigen. Hij heeft in 2009 een nieuwe jongvee stal gebouwd. Ik spreek mijn verbazing uit over de grote stijging van de melkveestapel, omdat m.i. les 1 in de economie is, dat als je meer produceert, de prijs daalt, wat ook gebeurd is. "De melkprijs stijgt inmiddels weer," zegt hij. "De wereldwijde vraag naar melk stijgt nog steeds, gelukkig maar". Hij zegt, dat die drastische stijging, de coöperaties ook overvallen heeft. Dat het productieproces niet berekend was op die hoeveelheid melk. En toen de opmerkelijke maatregel dat de boeren geld kregen voor elke niet geproduceerde liter melk. Maar even terug naar zijn bedrijf; hij fokt zijn eigen kalveren, koopt dus nooit koeien. Hij kiest zijn stieren op basis van wat hij belangrijk vindt en dan zoekt de 'stierwijzer' uit wat er nodig is. Mooi woord weer, 'stierwijzer'. De computer speelt dus een grote rol; ook bij het uitrekenen van hoeveel en welk voedsel voor welke koe.

Vroeger rekenden de boeren dat zelf uit, maar dat kan niet meer. Er spelen zoveel factoren een rol, energie, eiwit, ook b.v. het terugdringen van het fosfaat via het krachtvoer. Wat nog wel zo is, is dat het bedrijf grondgebonden is; hij verbouwt ongeveer al zijn eigen voer zelf, gras en mais. Het rantsoen wordt aangevuld met krachtvoer.

En dan het bestuurswerk;

Harrie heeft in besturen van landbouworganisaties gezeten, CBTB, later voorzitter geweest van LTO en vandaar uit gevraagd voor de gemeenteraad in Lochem. Daar heeft hij 12 jaar in gezeten wat erg veel tijd vroeg. Nu is hij voorzitter van de Coöperatieve Werktuigenvereniging, Elweco-Medo. Dat is een loonbedrijf opgericht direct na de oorlog i.v.m. de Marshalhulp. Toen konden de boeren gezamenlijk machines kopen. Nu komen ze bij hem b.v. inkuilen en mais hakselen. In de Wildenborch is hij voorzitter van de Oranjevereniging en de Klootschietvereniging. Hij zegt dat hij het bestuurswerk altijd met heel veel plezier doet en gedaan heeft; “je komt met allerlei mensen in aanraking en dat is interessant en leuk”.

Hoe zie je de toekomst van het boerenbedrijf in Nederland?

Harrie denkt dat we naar een intensief, duurzame landbouw moeten. In Nederland is veel kennis aanwezig. “Met extensieve landbouw, of biologische landbouw kun je de wereldbevolking niet voeden”. Technologische mogelijkheden zijn er. Wel zijn er teveel regels, zodat je soms tegen je gevoel ingaat. Hij zou b.v. met minder kunstmest toe kunnen, maar zijn eigen mest mag niet gebruikt worden zoals hij dat zelf zou willen. Harrie denkt dat er een keer een kentering komt in de afname. Maar dan moet het boeren wel aantrekkelijk blijven, ook financieel. Als je nu helemaal opnieuw moet beginnen als boer, is het bijna niet te doen. Grond is nog steeds duur, dus er is nog steeds vraag naar grond. Boeren waren altijd al goed georganiseerd en de meesten zijn nog steeds lid van de LTO. Het loslaten van de melkquota heeft men waarschijnlijk niet goed ingeschat. Men verwachtte 20% meer melk in 2020, maar dat was al heel snel zo. Bij afschaffing quota had er eigenlijk beleid moeten zijn voor de mestverwerking.

Wat voor een koeien heeft hij?

Harrie heeft zwart bonte koeien HF, Holsteiner, Friesen. Zijn opa is indertijd overgestapt van MRIJ, roodbonte Maas, Rijn IJsselkoeien, naar HF. Er was toen een ziekte onder de MRIJ koeien. Sinds die tijd hebben ze altijd HF koeien gehad. HF koeien kalveren gemakkelijk; in geen 10 jaar is er een keizersnee geweest. “Je hoeft er eigenlijk niet meer bij te zijn”. Ze lopen dan in strohokken waar ze meer beweging hebben, meer natuurlijk gedrag.

Ken je nog steeds al je koeien?

“Ja”, ze hebben geen namen meer, maar hij kent ze allemaal. Je moet altijd goed blijven opletten, veel tussen de koeien doorlopen. Er is veel aandacht nodig b.v. voor uierontsteking, wanneer ze tochtig zijn, wanneer ze gaan kalveren, want dan moet je maatregelen nemen. De melkrobot geeft ook veel informatie; die informatie moet je combineren met wat je zelf ziet. Je kunt inmiddels zoveel informatie krijgen, dat je door de bomen het bos niet meer ziet. Zelf blijven opletten, je vakmanschap, daarmee kun je het verschil maken met andere bedrijven. Hij kon het merken toen het druk was met andere dingen; toen gingen de cijfers naar beneden. Alertheid blijft van belang, “het oog van de meester”, zegt Harrie lachend. Hij is heel erg verbonden is met zijn bedrijf; dat merkt hij als hij een paar dagen weg is, “dan wil ik weer terug, er kan zoveel mis gaan”. Hier in de streek zijn het over het algemeen nog familiebedrijven, die af en toe een mindere tijd kunnen doorstaan.

En opvolging?

Die is er nog niet, maar “dat komt wel goed”!

Goud:

Gerrit en Annie Kruisselbrink 50 jaar getrouwd.

Op 25 november 2016 waren Gerrit en Annie Kruisselbrink - Debbink 50 jaar getrouwd.

De kinderen en kleinkinderen uit Denemarken kwamen al een dag eerder en logeerden op 't Schoolhuis'.

In 'De Wildenborcherhof' waren familie, vrienden en burens uitgenodigd om deze dag samen te vieren. Het was een gezellig samenzijn in de middag en avond met heerlijk eten.

De gemeente Lochem verraste het 'gouden paar' met een groot boeket bloemen.

Gerrit en Annie zijn dankbaar dat ze samen deze mijlpaal mochten bereiken.

Hartelijk Gefeliciteerd!

Diamant:

Gerrit en Gerda Braakman 60 jaar getrouwd.

Op 30 november vierden Gerrit en Gerda Braakman - Kelholt hun 60 jarige bruiloft.

's Ochtends kwam burgemeester van 't Erve bij hen thuis op 'Boerderij Kelholt' om de felicitaties van de gemeente Lochem over te brengen. Er werd natuurlijk een foto gemaakt.

De feestdag werd 's middags voortgezet met een receptie bij zaal Bousema waar heel veel mensen het jubilerend paar verrasten door hun komst. "We hadden een advertentie in de krant gezet en wisten niet op hoeveel mensen we moesten rekenen. Er kwamen er veel, de zaal zat overvol, prachtig..." vertellen Gerrit en Gerda allebei. Na de receptie was er een etentje met de genodigden.

"En al die kaarten, ook van mensen die we al heel lang niet meer gezien hebben zoals vroegere klasgenoten en mensen die hier logeerden via 'vrienden op de fiets', we genieten er nog steeds van". Al vertellend laat Gerda de twee dikke albums met kaarten zien.

De kinderen: Willem-Jan & Mariska, Johan & Ineke met zoon Jelte maakten een mooie feestgids waarin ze allerlei gebeurtenissen hebben weergegeven die Gerrit en Gerda in hun huwelijk meemaakten. Actief binnenshuis, op het erf, met hobby's en in het sociale leven.

Enkele uitspraken die beiden aanspreken: *Geluk houdt je vrolijk
Verdriet maakt je sterk
Maak plannen voor morgen, maar leef vandaag.*

Wat niet ter sprake komt is hun leeftijd. De interviewer van de Stentor was daarnaar ook op zoek en schreef in het stukje over hen in de krant: 'Ze zijn samen 160 jaar'.

Hartelijk Gefeliciteerd!

Winterwandeling Wildenborch 8 januari 2017

Ieder jaar worden wij, Alie, Gerrie en Adrie door Gerda en Reint Mennink uitgenodigd voor een dagje Wildenborch. Traditiegetrouw is dat op de dag van de winterwandeling, waar we dan graag aan meedoen.

Een winterwandeling zonder midwinterhoorn blazers deze keer. Eigenlijk kan dat niet. We waren er zo aan gewend dat we het geluid overal hoorden weerklinken, tijdens het lopen. Toch is het mooi dat de traditie om na 3-koningen niet meer te blazen, wordt gehandhaafd.

We liepen vanaf de kapel door het Bosket.

Waarschijnlijk om de midwinterhoorns te compenseren, zagen we daar in de sloot een verdwaalde schaatser. Vast het meest gefotografeerde onderwerp van deze wandeling. We verlieten het Bosket via de achterkant en kwamen door de weide op de Mosselseweg. Via kasteel 'Het Medler' kwamen we bij Reintjes uit. Daar was een lekkere kop erwtensoep voor iedereen.

Toen door de 'Jan Banninksdijk' (nu Giesenkampweg), Galgengoorweg, Sekdijk en door de Bronsbergen langs de put van Meulenbrugge. (De put zal de midwinterhoorns ook wel gemist hebben.) Op naar de Wildenborchseweg, waar we niet rechts naar de kapel, maar links naar het koetshuis wandelden.

Hier kregen we glühwein of chocolademelk. Er speelden 2 dames op de accordeon. Zij deden ook liedjes op verzoek. Vrolijke muziek. Helaas hebben we de gedichten van Staring niet gehoord. Vanzelfsprekend kun je die niet ieder ogenblik ten gehore brengen.

We gingen verder langs de buitenkant van het Bosket naar de achterkant. Hier liepen we weer het Bosket in. Veel waardering hebben we voor de informatie over de ondergedoken Jodinnen in Bosket.

Onze moeder (van Alie en Gerrie) vertelde ons daar over. We kenden het verhaal globaal, maar wisten nooit waar het precies was. Nu weten we dat. Wellicht is het een idee om op die plek een permanent informatiebord neer te zetten? Daarna liepen we naar de kapel terug. De liefhebbers genoten nog van broodje 'pulled pork'.

Wat nieuw was dit jaar, waren de ultra jonge deelnemers. Prachtig. Baby's van een paar maanden. Op de buik of op de rug van één van de ouders. Tel bij dit alles op het perfecte wandelweer, de goede conditie van de wandelpaden en de, zoals altijd, prachtige omgeving. Al met al was het weer een feest. Zoals ieder jaar was de organisatie weer perfect. Een groot compliment voor de organisatoren. Zo is het ook geweldig dat er ieder jaar een andere route wordt bedacht. Geen hindernis is te groot. Desnoods wordt er een brug geslagen..

Rest ons nog te vertellen wie wij zijn. Alie en Gerrie zijn zussen van Reint Mennink van 't Molendijk en Adrie Langeler is met Gerrie getrouwd. 'Wildenborch': Bedankt!!

Winterwandeling 8 januari 2017 door: Kristie Holsbeeke-Ezerman

Het was hier en daar nog ietwat glibberig, maar we zijn toch op pad gegaan zondagmorgen 8 januari, voor een heerlijke wandeling.

We hadden tegen half 12 afgesproken met vriendinnen Helma en Mirjan en met z'n zessen zijn we vertrokken voor de korte route.
Met onderweg altijd wel een bijzondere bezienswaardigheid!

Modder en restjes van sneeuw en ijs mochten de pret niet drukken, het was prima te doen, en wederom weer een prachtige tocht!

Door het Bosket, een stukje Medler, en na een kleine 4 kilometer was daar de erwtensoep aan de Mosselseweg. Toen via de Giezenkampweg, de Sekdijk en de Bronsbergen al zo weer richting het Kasteel voor de tweede stop, waar het gezellig vertoeven was, mede dankzij Martien en Linie en Diny. Even lekker weer opgewarmd liepen we het laatste stuk nog weer een stukje door het Bosket naar de Kapel. We hebben nog even gezellig gezeten met een broodje en iets te drinken.

Alles was weer prima geregeld door alle vrijwilligers.
Bedankt en hopelijk tot volgend jaar!

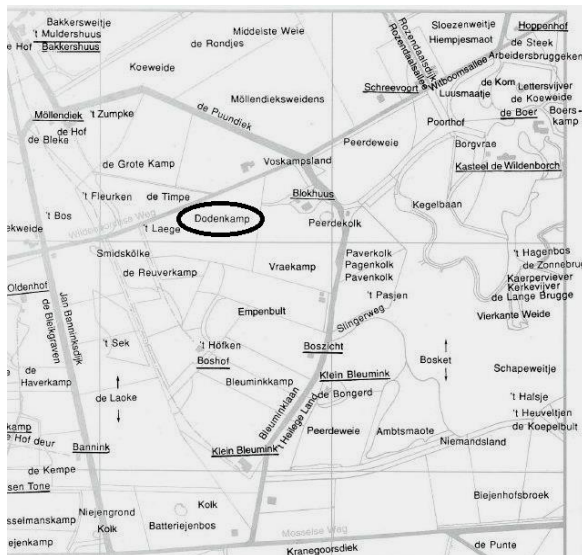
Kristie Holsbeeke en familie

De Dodenkampse Munt

Vinden wat je niet zoekt (met een mooi woord: serendipiteit) zijn de krenten in mijn historische pap, en de volgende twee schetsjes, die ik toevallig tegenkwam in het Gelders Archief¹, zijn zo'n krent.

De schetsjes zijn gemaakt door A.C.W. Staring en stellen een munt voor die in 1802 gevonden zou zijn op de "Doonkamp" (Dodenkamp) bij *Blokhuis*². Omdat hem de bloedige geschiedenis³ van deze kamp bekend was heeft hij waarschijnlijk zijn best gedaan om de tekst op de munt te ontcijferen, zoals valt af te leiden uit het tweede schetsje met schrijfvarianten van de letters van het alfabet, gehaald uit een 18^e-eeuws standaardwerk⁴.

Of A.C.W. er in geslaagd is om de munt te identificeren is niet bekend, net zomin als we weten waar de munt gebleven is, maar gelukkig hebben we de tekening nog. Dus daarmee maar eens naar de bekende numismaat⁵ en oud-Vordenaar Ab Wassink⁶ getogen, die er inderdaad wel raad op wist en dit in het volgende zelf zal uitleggen.

Gerda Rossel

1 Gelders Archief: Archief Huis De Wildenborch. Archiefnr. 0441, inventarisnr. 4.

2 *Blokhuis*: Kapelweg 2.

3 Tijdens een beleg van kasteel de Wildenborch, eigendom van Johan van Wisch (bondgenoot van Philips de Schone, landheer der Bourgondische Nederlanden) liet belegeraar hertog Karel van Gelre (tevens graaf van Zutphen) rond 1505 twee blokhuisen bouwen. Bij het ontzet hiervan door de Bourgondiërs ging één blokhuis verloren, maar het andere bleef staan. De schermutselingen kostten aan 130 man het leven en hun lijken werden op 9 wagens naar Zutphen vervoerd. De naam "Dodenkamp" van een nabijgelegen perceel herinnert nog aan deze gebeurtenissen, evenals de gedenksteen die A.C.W. Staring aan het begin van de 19e eeuw bij *Blokhuis* liet aanbrengen (zie www.oudvorden.nl/boerderijen/kapelweg-1/kapelweg-2-detail).

4 F. van Mieris, 1726. *Beschrijving der Bisschoppelijke munten en zegelen van Utrecht in 't bijzonder mitsgaders van de oorsprong, de waarde en benaming van 't geld, het verschil der munstoffen en weegingen, de waarde der metaalen, 't recht van geldmunten en het eerste geldgebruik in 't algeme en*. Leiden: S. Luchtman, Dirk Haak en Joh. Arn. Langerack.

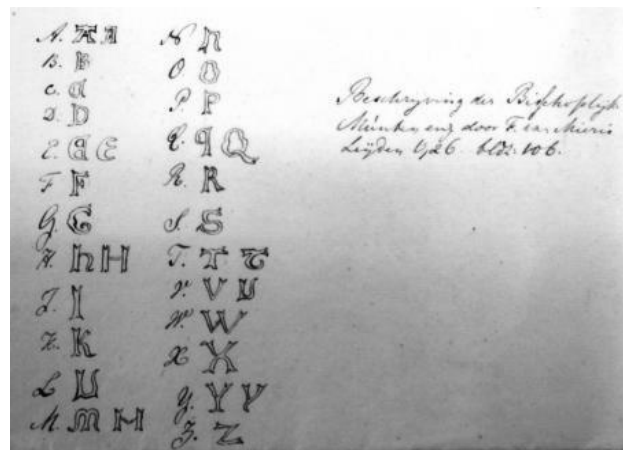
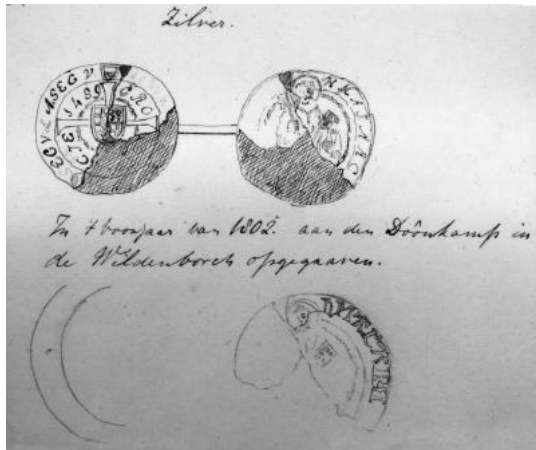
5 Numismatiek: munt- en penningkunde.

6 Ab Wassink is geboren op het *Pardijs* (zie www.oudvorden.nl/boerderijen/willem-alexanderlaan-2/willem-alexanderlaan-0-detail), als zoon van Jan Wassink x Berendina Johanna Mennink en kleinzoon van Albert Wassink x Willemina Johanna Berenpas (van de *Könning*, Mosselseweg 8).

Ab's moeder Berendina Johanna Mennink is geboren op de *Hoge Weide* (Kostedeweg 7) en met haar ouders Willem Mennink x Johanna Berendina Voskamp naar "Arfman" (Wildenborchseweg 21) verhuisd, waar haar zuster Janna bleef wonen met echtgenoot Gerrit Arfman (ouders van de huidige bewoner).

De vader van Gerrit Arfman heette Jan (een oudoom van mij), woonde aan de Almenseweg 57 bij De Bramel en was getrouwd met Marringje Wassink, een zuster van voornoemde Albert Wassink en dus oudtante van Ab.

Een andere oudtante heette Aaltje Wassink en was getrouwd met haar broer's zwager Jan Albert Berenpas van de *Könning*, de grootouders van de huidige bewoner aldaar.

Enige maanden geleden kreeg ik van Gerda Rossel een vraag over een in de Wildenborch gevonden munt. Helaas kon zij mij daarbij alleen een schetsje overhandigen. Deze tekening werd in 1802 door de dichter A.C.W. Staring gemaakt. Jammer genoeg waren het gewicht en de diameter van de munt niet vermeld. Bovendien was de munt nogal gecorrodeerd waardoor een deel van de tekst en een deel van de afbeelding ontbreekt.

In eerste instantie deed me de afbeelding van de heilige denken aan de in de 15^e eeuw in Deventer geslagen stuiver waarop St. Lebuïnus staat afgebeeld. Omdat ik de muntencollectie van het Stedelijk Museum in Zutphen aan het beschrijven ben, heb ik eerst in deze collectie naar vergelijkbare munten gezocht. Na vergelijking met de daar aanwezige munten van Vlaanderen, Holland, Utrecht, Gelderland en Overijssel kwam ik tot de conclusie dat het een zilveren "groot" moest zijn. Omdat ik echter geen duidelijkheid had over de muntplaats, heb de vraag voorgelegd aan de leden van de Numismatische Kring Oost-Nederland. Samen met de leden van deze Kring heb ik de nog ontbrekende antwoorden gevonden. Eén van de leden wist ook nog te melden dat een dergelijke munt enige jaren geleden bij veilingbedrijf Künker te Osnabrück was geveild, waardoor ik een goede afbeelding van de munt met duidelijke tekst kon vinden.

Een "groot" van het aartsbisdom Keulen

Het blijkt te gaan om een zilveren "groot" van Hermann IV van Hessen (1480 – 1508), aartsbisschop van Keulen, geslagen in 1489 te Deutz. Deutz was vroeger een zelfstandige stad, maar is nu een stadsdeel van Keulen. Deze zeer dunne zilveren munt had een gewicht van 2,50 gram.

Op de voorzijde zien we een kruis en een wapenschild met in de kwadranten de wapens van Keulen – Hessen – Keulen - Nidda.

De Latijnse tekst luidt: **BENEDICTVS:DEVS:ín:SECVLA:SECV** (Geprezen zij God in alle eeuwigheid, letterlijk 'in de eeuwen der eeuwen') en in de binnencirkel: **GRO-S'TV-ICIE-1489** (Groschen van Deutz 1489).

Op de keerzijde staat St. Petrus, met in de rechterhand een sleutel en in de linkerhand de Bijbel en daaronder het wapen van Keulen. St. Petrus is de beschermheilige van het aartsbisdom Keulen. Het Latijnse omschrift luidt: **H'MAI:ARCHI-EPI':COLONIE'** (Herman aartsbisschop van Keulen).

Een munt van het aartsbisdom Keulen in de Wildenborch?

Natuurlijk kan niemand met zekerheid antwoord geven op de vraag waarom deze munt in de Wildenborch terecht is gekomen. Er zijn echter enkele jaren geleden bij de restauratie van de Hervormde kerk in Vorden ook diverse munten gevonden die in "Duitse" steden zijn geslagen. Ook zijn er in Vorden en omgeving door zoekers met een metaaldetector diverse oude "Duitse" munten gevonden. Men kan hieruit voorzichtig de conclusie trekken dat er eeuwen geleden in Vorden en omgeving ook regelmatig gebruik gemaakt werd van munten van over onze huidige landsgrenzen. Al kan men uit diverse andere muntvondsten wel de conclusie trekken dat de gouden munten een veel groter verspreidingsgebied hadden dan de zilveren munten.

De geschiedenis van de groot

In Europa ontstond vanaf de 12^e eeuw een groeiende behoefte aan munten als gevolg van de toegenomen handel. Met de gangbare kleine zilveren munten (penningen) was het moeilijk de transacties af te wikkelen. Daarom begon men in Italië grotere zilveren munten te slaan met een waarde van 12 penningen. Deze nieuwe munt kreeg de naam grosso (betekenis: groot). Ook de Franse koning Lodewijk IX liet vanaf 1266 deze grote zilveren munt slaan.

De munt verspreidde zich in veel landen in veel verschillende vormen en benamingen zoals gros, groschen, groat, groot, groszy en grush. Deze grootste zilveren munt werd de standaardmunt in Noordwest-Europa.

In de 15^e eeuw gebruikten de vorsten de muntslag als een bron van inkomsten om de vele oorlogen te bekostigen waardoor tal van emissies elkaar in zeer korte tijd opvolgden.

De hoeveelheid zilver van de "groot" daalde van ruim 2 gram naar minder dan 1 gram.

Men klaagde vooral over slecht geld uit Gelderland en Brabant. Het Keulse en Engelse geld bleek veel betrouwbaarder. Door deze inflatie begon men aan het eind van de 15e eeuw met het slaan van dubbele groten, die later "stuivers" genoemd werden. De waarde van deze dubbele groot werd vastgesteld op één twintigste deel van een Rijnlandse goudgulden. In 1496 wordt de laatste enkele groot geslagen.

Tot de twintigste eeuw sloegen de Nederlandse provincies en diverse Nederlandse steden eigen munten. Het was de gewoonte om op de munten Latijnse teksten te zetten. Deze teksten werden vanwege ruimtegebrek vaak afgekort. Op de voorzijde van een gulden van Zutphen stond: MO.NO.ARG.CIV.ZVTPHANIA (Nieuwe zilveren munt van de stad Zutphen) en op de keerzijde: HAC NITIMVR – HANC TVEMVR (Op dit steunen wij, dit beschermen wij)

Mocht u ook munten in uw bezit hebben waarvan u de waarde of de herkomst wilt weten dan kunt u contact opnemen met Ab Wassink, tel: 0575-521486, e-mail: a.wassink@versatel.nl

Ab Wassink

Uitvoering Toneelvereniging T.A.O. Wildenborch

Op vrijdag 31 maart en zaterdag 1 april 2017

Gespeeld wordt het komische blijspel in dialect:

Bruin café Dubbel D

geschreven door Evelien Evers

Het toneelstuk speelt zich af in het dorpscafé van Dorien en Dirkje, twee vrolijke zussen. Door het teruglopend aantal bezoekers en het nog maar mondjesmaat houden van bruiloften in de huidige tijd, is het geen vetpot. Kunnen ze het hoofd boven water houden?

Aanvang 20.00 uur, zaal open 19.30 uur
Kapel Wildenborch, Kapelweg 1

Entree € 7,50, t/m 12 jaar € 3,00
Inclusief kop koffie/thee

**Kaarten reserveren op 14, 15 en 16 maart
tussen 19.00 en 20.00 uur bij Frieda te Lindert
telefoon: (0573) 46 21 40.**

Verkoop aan de zaal zolang de voorraad strekt.

Kinderpagina

Woordzoeker Pasen:

h v r w a o c w n m d c e p z
p y u p t r o w r f x w g h e
s g y k a m k v o w o g k n d
o d j k o a y w p r e o v a p
e i e r e n s i s v t m m r o
i s z g k d i h t v b e a c o
x c u i r n e j a h p s l i p
g i s u u t j f n a a x p s t
h p b n i s l n d x s t y q p
l e f s s a l e i g e t b j q
l l b t b h o w n l n v l a a
n e k i u k v y g t u l p s r
u n c h o c o l a d e z n g e
e p o y a v o n d m a a l o m
v p y r r y u n e h u b x d y

Pasen
kuiken
lente
tulp

paashaas
wortel
konijn
narcis

chocolade
eieren
mand
avondmaal

Jezus
opstanding
discipelen
kruis

Nieuwe rubriek 2017:

Wie weet er meer over de Wildenborch en omgeving?

Als nieuwe rubriek in de Wildenborcher wil ik een Wildenborch-quiz voorstellen. In die rubriek stellen lezers elkaar vragen in de vorm van een quiz. Iedereen kan reageren op een vraag. Iedereen kan een nieuwe vraag indienen. In het ene nummer wordt een vraag gesteld, in het volgende nummer wordt (zo goed mogelijk) de quiz-vraag beantwoord met behulp van de antwoorden van de lezers. Daarna komt ook een nieuwe vraag aan de orde. Het gaat om vragen over onze directe omgeving, de Wildenborch, de Achterhoek. Historisch, topografisch, familierelaties, enz. Weetjes waarvan een lezer denkt dat het leuk is dat met anderen te delen, of waarvan een lezer zich afvraagt waarom dat zo is zonder zelf het antwoord (zeker) te weten. Met elkaar komen we zo meer van onze omgeving aan de weet. Wellicht komen er nog reacties op een eerder antwoord. Het zou leuk zijn als er zo een levendige discussie ontstaat over een bepaald onderwerp.

We gaan meteen van start met twee vragen.

1. Wie zijn er verhuisd zonder (ooit) hun woning te verlaten?

Om het u bij de eerste vraag niet te moeilijk te maken verklap ik hier dat u misschien de vorige Wildenborcher nog eens op moet slaan. Maar daar vindt u niet het hele antwoord!

2. De winterwandeling kwam dit jaar over de Sekdijk. Vreemde naam. Waarom heet die zo?

Wat is Sek? Wat is dijk? De vraag geldt dus beide delen van de samenstelling.

Als toelichting op de aanduiding dijk wil ik opmerken dat er wel heel veel dijken in de omgeving zijn, maar dat ze in mijn beleving nergens water keren. Ik heb 25 jaar in Waterland te noorden van Amsterdam gewoond met uitzicht op de Waterlandse Zeedijk die zich 6 m boven de polder verheft en het water van het Buiten IJ en Markermeer keert. Dan heb je een dijk. Niet de dijken in de Achterhoek die zo plat zijn als een dubbeltje. Wie weet het precies?

Wie weet er meer van? Wie vult aan?

reacties naar:

Rik Mars, rik.mars@hotmail.com, Galgengoorweg 16

(of naar de redactie, dan sturen wij door naar Rik)

.....
En nieuwe vragen zijn welkom bij bovengenoemd (mail)adres.
.....

Altijd wat bij het Gat, was het te mooi?

Tijdens een rondje Bosket op een mooie late winterdag niet lang geleden, mijmerde ik al gaans in het wegebbende late zonnelicht, over het mooie wintergedicht van A.C.W. Staring *'Op het gezigt van trekkende Kraanvogels'*.

- Laatst, als ik, op mijn eenzaam pad,
Door Wijnmaands bleke loovers trad,
Zoo kwam van ver een vreemd gerucht;
Zoo kwam een lange Kranenvlugt,
En hield naar 'wijkend avondlicht
Het spitse van heur schaar gerigt.-

De prachtige sterrenhemel begon het al van het zonlicht over te nemen. 'Venus' kraakhelder als Avondster zette zijn eenzaam pad ook voort richting het westen, De 'Tweelingen' kwamen al boven de boomkruinen op in het oosten en rechts daarvan het majestueuze sterrenbeeld 'Orion' ook wel 'Spinnekop' genoemd, met zijn grootste en helderste sterren 'Betelgeuze' en 'Bellatrix' aan de bovenkant. Links daaronder de allergrootste en helderste ster der schepping: 'Sirius'. En rechts van Orion, al vrij hoog boven de horizon het felle rode sterretje van sterrenbeeld 'Stier' genaamd 'Aldebaran'. Waarom rood? Vroegen vaak de passagiers: Dat is het plassertje van de Stier, was dan het antwoord. En dat is rood. Groot sterrenkundig probleem simpel opgelost....

Dat rondje Bosket gaat altijd rechtsom. Gek eigenlijk. Maar dat werd door onze beide honden destijds zo bepaald. En eigenlijk is dat zo rechtsom ook de mooiste route.

Kijken of de reeënsporen nog in takt zijn, even leunen op het hek met uitzicht op het Huis en de harmonie van ons mooie landschap op me in laten werken. Verder naar het hoekje met de stuw. Over het bruggetje met de twee oerdegelijke hardhouten scheeps-dekdelen. Van welk schip zullen die dan wel geweest zijn? Ook een van de mooiste plekjes maar weer heel anders. Verder, langs de tegen de bult oplopende sloot (hij staat dan ook droog). Het Elzenbosje en de splitsing bij de 'Enge Boom'. Dat zegt jullie niks waarschijnlijk. Maar onze honden merkten dat het daar niet deugde. Er stonden daar destijds, toen alles nog goed was, een dun boompje met een vorkvormige vertakking bovenin. Daarin rustten de dode restanten van haar/zijn, omgevallen soortgenoot. Zwaar leunend op dat laatste steunpunt. Als het waaide bewoog dat steunpunt wat heen en weer wat weer resulteerde in een menselijk kreunend geluid. Als dat geluid er was en Kim 1, en later ook Kim 2, hoorden dat al van verre, zetten ze pijlsnel een reukvaantje tegen de leunert, keken omhoog en speerden weg om nog een keer om te kijken. Ook toen het gezworen duo 'Enge Boom' omver was gereden door een patrouillerend automobiel bleven ze daar eerst kijken, geurtje zetten, weer kijken en daarna opgelucht doorlopen. Ik hou daar ter nagedachtenis altijd even stil.

Verderop, bij de bult, kom je dan in de buurt van het Gat. En zoals jullie weten heb ik daar ook een beetje mijn gevoelens bij. En als oplettende wandelaar kijk ik daar met extra aandacht een beetje rond.

Al mijmerend over bovenstaand gedicht en luisterend naar hoog overvliegende ganzen ineens..... Ik schrok me wezenloos! Er staken een paar benen uit de slootkant omhoog! Moord in de Wildenborch? We hebben hier bijna alles gehad maar dit nog nooit.

Eigentijdse slechte menselijke gedachten schoten door me heen: Foto en primeur duur verkopen aan de pers? Eindelijk ook een keer 'aan tafel' ondanks mijn ouwe kop? Verdachte zijn kan ook zo maar of....De 'tafel' wacht wel geduldig tot er dan eindelijk, na jaren, vrijspraak volgt..... In het AD die hier nu Stentor heet, op de voorpagina?

Uitgebreid om me heen kijkend, want je weet maar nooit, en zoekend naar bloedsporen scharrelde ik naar de slootkant. Geen bloedsporen te zien en ook geen hoofd! Dat kon niet meer aan dat onderlichaam vastzitten. Daarvoor is de sloot te ondiep. Het vroom dat het kraakte dus dat het onderstel niet in elkaar gezakt was klopte wel. Niets te vinden. Wel wat sporen aan de slootkant. Voetsporen van de Duivel! Het schoot ineens door me heen. Hoorde ik verderop richting het Gat lachen? Had hij wraak genomen op mijn wonderschone blazen richting het gat bijna *puncto* middernacht in de Kerstnacht? Had hij er ook voor gezorgd dat er geen Wildenborchers stonden langs de Kapelweg om met mij, na dat wonderschone blazen, mee te luisteren naar het rammelen op de Lochemse klokken? Ik had daar wel op gerekend! Er waren wel rapportages dat menige Wildenborcher het wel gehoord heeft. Waren zij, liggend te bedde, bang voor de wraak? Kropen zij diep weg, rillend van angst?

Was het te mooi? Ik heb, dacht ik, niks gehoord. Maar waarom dan wel vlak bij het gat die resten zonder hoofd en dat gelach? Volgend jaar doe ik het weer! Maar nu veel harder, ruwer en valser van melodie zo van 'Kom op als je durft'. Als dan de dan aanwezige Wildenborchers heel hard boe komen roepen, applaudisseren kan ook, moet het lukken.

Maar weet wel waar je aan begint. Voor hetzelfde geld zorgt de dan waarschijnlijk zeer getergde Duivel er voor dat er in de buurt van 'zijn' Gat wel eens een hoofd mét bloedsporen gevonden kan worden! De beste aanwijzing dat dit zou kunnen gebeuren is als hij na al ons gezamenlijk kabaal en vreselijk vals, hard en ruw getoeter, *puncto* 24.00/00.00 uur. op die vermaledijde Lochemse klokken van Jaromir begint te rammelen. Hierop volgt, hem kennende, geheid Wraak!

Dan bellen we allemaal 112, Achterhoek FM, TV Gelderland, de Postcode Loterij, twitteren en facebooken er lekker grof op los, melden het bij alle Kwaakprogramma's, Witteman, de Wereld Stond Stil, de Vrienden Loterij en dan en dan..... Komen we op de Winterwandeling grote hoeveelheden erwtensoep, pulled pork (en geen pulled chicken!) Hot Chocolate, Jagdbitter, Hagel en Donder, etc. te kort.

Dan stroomt de Wildenborch vol met vele, vele, vele bezoekers.

Tip: Zullen we Johan vast inseinen zodat hij alles rond *puncto* Kerstnacht middernacht op de gevoelige plaat kan komen vastleggen?

Behalve Het Geluid natuurlijk.

En alle Royalties zijn voor Johan!

Landrot

Er zit een luchtje aan de WVC...

De laatste samenkomst voor de winterpitstop was op de laatste donderdag in november.

Met een kop koffie/thee en lekkernijtje in combinatie met het spontane ontvangst van het bestuur was het onthaal zoals gewoonlijk weer hartelijk en warm. Slurpend aan de warme drank dachten wij bij binnenkomst van de kapelzaal, dat we in het decor van "Heel Holland bakt" waren gekomen. Tafels vol met maatbekers, beslagkommen lepels en zelfs mixers. Al zal je bij een kleine proeftest van de ingrediënten die op tafel stonden snel op andere gedachten zijn gekomen.

Mirthe Kreunen van Soap & Salt was de gastvrouw van die avond en zij heeft ons een workshop gegeven voor het maken van 2 producten per persoon. Je kon kiezen uit bodylotion, douchegel of een mooi zeepblok met decoratieve rozenblaadjes, lavendel, etc. of een bodybutter. Na een korte uitleg mochten we aan de slag met de basis, die helemaal bestaat uit natuurlijke producten.

Om het eigen te maken kon een ieder voor zich een paar druppeltjes olie naar eigen reuk toevoegen. Mocht je het helemaal natuurlijk willen houden dan waren de etherische oliedruppels geschikt en anders was een synthetische olie de andere optie. Aangezien de etherische oliën bestaan uit gezuiverde extracten van planten, hebben deze vaak een heilzame en/of geneeskrachtige werking. Van kleine ongemakken, zoals een insectenbeet tot meer complexe problematiek zoals stress. Vond dat die olie van dat laatste genoemde wel erg hard ging. Volgens mij werd er door een enkeling een paar druppels extra ingedaan voor de zekerheid. Voor diegene die geen last had van stress kon je uit de lijst kiezen die Mirthe had uitgewerkt. Hierop stonden alle werkingen van de oliën.

Samen met Gerda W. zagen wij al vlug dat er enkele 100% zeker niet in ons flesje terecht zouden komen. In een douchegel een olie die de haargroei bevordert leek ons geen goed plan. Bosschage hebben we al genoeg in de Wildenborch en die scheermessen kosten een kapitaal. Wat iedereen gekozen heeft weet ik niet, ikzelf heb mijn keuze toch laten vallen op de synthetische oliedruppels voor mijn douchegel. Tja, noem het een vooroordeel, maar bij natuurlijke aroma's heb ik zelf niet echt een positieve reuk in gedachten.

Als alle ingrediënten waren toegevoegd kon je het flesje voorzien van een mooi etiketje en zelfs nog in een mooi cellofaanzakje stoppen. Uiteraard een leuk cadeautje voor jezelf, maar ook leuk om weg te geven. Het laatste zeker een mooi alternatief, mocht het luchtje niet helemaal naar wens zijn gelukt.

Als tweede was mijn keuze de bodybutter. Een goedje die voedend (nee deze boter mag je niet eten), verzachtend en verzorgend werkt. Hier kwam het grove geschut aan te pas. In de beslagkom een flinke dot kokosboter en dan met de mixer zorgen dat het een egale massa werd. Dat viel nog niet eens mee. Als een ongeleid projectiel vlogen de klonten door de beslagkom. Uiteindelijk was mijn missie voltooid en kon ik de rest van de ingrediënten toevoegen. Ik moet zeggen dat het er wel heel erg vet smeugig uit zag, maar ik hoor in deze regio vaak voorbijkomen: "Hoe vetter, hoe better". Met dat motto in het hoofd had ik nog goede hoop. Ook dit in een mooi potje met etiket en in een zakje. En zo waren de Wildenborchse vrouwen weer voorzien van heerlijke producten. Enkele hebben er nog heerlijk wat bij geshopt in het "winkeltje" van Mirthe.

Met de feestdagen die op de loer lagen was dit weer een geslaagde activiteit. En zo geschiedde het dat de vrouwleu uut de Wildenborch weer fris en fruitig zijn van grote teen tot achter de oren. En sommigen zijn de feestdagen waarschijnlijk nog nooit zo stressvrij door gekomen. Terwijl ik dit schrijf is het alweer eind januari en heb ik mijn voedende goedje, de bodybutter, gebruikt en kan ik melden dat de uitspraak "Hoe vetter, hoe better" hier prima op zijn plaats was. Een nachtje koelkast maakte het dat de butter lekker stevig werd, maar zodra je het op de huid smeert vloeit het zich perfect uit met als resultaat zachte glimmende b.... Nou ja, vul die zelf maar in.

Groet, Liesbeth

Florentinekoek

Deze keer een heel oud recept van de florentinekoek.

Een heerlijke koek die niet moeilijk te maken is. Heb je de koek eenmaal gemaakt, ik weet het zeker, dan ga je dat vaker doen.

Geniet ervan!

Dinie Staring.

Ingrediënten

Voor het deeg:

100 gram koude boter
200 gram bloem
½ theelepel bakpoeder
75 gram suiker
1 zakje vanillesuiker
2 eetlepels water

Voor de vulling:

50 gram boter
100 gram suiker
1 zakje vanillesuiker
2 eetlepels honing
250 ml. slagroom
40 gram geschaafde amandelen
100 gram hazelnoten
25 gram gedroogde cranberry

Voor de afwerking:

75 gram melkchocolade

Bereiding:

Doe alle ingrediënten voor het deeg, behalve de bloem, in een kom en mix alles goed door elkaar. Voeg dan ook de bloem toe en kneed tot een deeg. Rol dit uit tot een plak van ongeveer 28 bij 36 cm. Snij deze door midden zodat je twee plakken hebt van 14 bij 36 cm.

Vouw aan beide kanten een lap terug van ongeveer 1 cm zodat je in het midden een soort gleuf krijgt. Leg deze plakken op een bakplaat met bakpapier. Bak ze op 180 graden 10 minuten. Haal ze daarna uit oven en laat afkoelen.

Maak de vulling. Rooster daarvoor de noten in de oven op 180 graden ongeveer zes minuten. Doe de boter, suiker, honing en vanillesuiker in een pannetje en laat dit karamelliseren. Voeg dan de room toe en laat deze even koken totdat je een gladde massa hebt. Voeg dan de noten en de cranberries toe en laat dit koken totdat het een geheel is geworden. Verdeel dit over de twee plakken en doe de koeken weer in de oven en bak ze 10 minuten op 180 graden. Haal de koeken uit de oven en laat afkoelen.

Smelt de chocolade en bestrijk de zijkanten van de koeken met de chocolade. Doe dit met een kwast.

Snij dan de koeken in repen. Bewaar ze droog en donker.

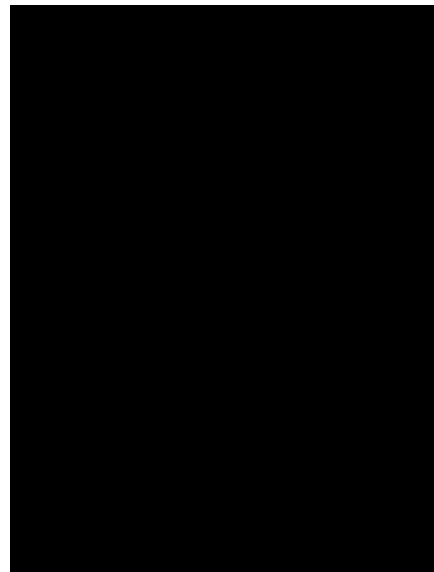
Postvak In

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Voorjaarswandeling door het Achterbos en Bosket van de Wildenborch

De boombladeren zijn lichtgroen van kleur. De paden bestrooid met bloeisel van beuken. Fluitende vogels zijn overal te horen. Maar welke plantjes zie je laag bij de grond?

Bertus Wiltink vertelde in mei 2016 al wandelend.

Kijk maar eens of al deze planten in 2017 ook weer te vinden zijn.

De start is op de Schoolhuisweg. Hier langs de sloot is het wit van het bloeiende fluitenkruid. We steken de Wildenborchseweg over en gaan de poort door, het bos in. Bij de rododendrons staat ook weer fluitenkruid en we zien een plant die veel daarop lijkt, nl. 'look zonder look', wit bloeiend met een uiachtige lucht als je het blad kneust. Aan beide zijden van het pad staat robertkruid, ook wel ooievaarsbek genoemd, roze bloeiend. En salomonszegel, een buigende stengel met heel veel hangende witte bloempjes eronder.

Dan langs de Koningslinde, geplant in 1909 ter ere van de geboorte van Prinses Juliana. Rechtdoor over de brug. Langs het pad staan heerlijk ruikende lelietjes der dalen, ze zijn al bijna uitgebloeid. De hulststruiken hebben witte bloempjes, niet zo veel vanwege de donkere plek. Hoe lichter de standplaats, hoe meer bloei. We zien ook grote brandnetels, die zijn nuttig voor de vlinders om hun eitjes af te zetten.

Rechts staat witte klaverzuring of oxalis met daar doorheen bosanemoontjes. De opslag van vogelkers probeert er hoog bovenuit te komen, maar voordat ze struiken worden zal Bart, de tuinbaas van de Wildenborch, ze wel verwijderd hebben. Even verderop aan de linkerkant staat polygonum, die vind je alleen op deze plek in dit bos. En we zien overal varens, met of zonder sporen onder de bladeren, koningsvarens, mannetjes- en wijfjesvarens.

We gaan rechtsaf over de brug die in 2016 aangelegd is om naar het Bosket te gaan en houden vervolgens schuin links aan om het pad te volgen. Aan het eind zien we rechts de kamperfoelie, nu herkenbaar aan het blad, bloeit pas in de zomer en geurt dan 's avonds heerlijk. De zijanten van het pad zijn vaak kapotgereden, elke keer blijven er dan natte, modderige gaten achter en in die vochtige plekken groeien biezen. We zien er overal plukjes van staan. Het lijkt op stevig gras maar het zijn holle pijpjes, geschikt voor het stoelenmatten.

Op de T-splitsing van het pad gaan we naar links en zien de karpervijver met op de achtergrond kasteel De Wildenborch. Aan de beide oevers van het water is het in de verte paars-roze gekleurd van de dag-koekoeksbloem. Om de echte koekoeksbloem te vinden moet je een beetje geluk hebben, die komt hier maar sporadisch voor. Dat komt door de bemesting en de ontwatering. De laatste jaren vonden we hem nog maar op één plek in het Bosket.

We lopen verder en kijken naar de linkerkant waar het hele bos vol staat met maagdenpalm. Aan de rechterkant bloeit een meidoorn roze. Daar gaan we rechtsaf, langs de varens zonder sporen onder het blad, door het gedeelte van het bos waar de meeste dennenbomen staan.

Aan de linkerkant zien we een beuk waarvan de stam op zo'n vijf meter hoogte zich in tweeën splitst, zoiets zie je niet zo vaak. Aan het einde van dit pad gaan we naar rechts.

Nu zijn we aan de zuidzijde van het Bosket, aan de kant van de Mosselseweg.

Dit pad is omgeven door dalkruid. Dat stond er al in de tijd van Frederik van Eeden, die hier omstreeks 1886 heeft rondgewandeld. In één van zijn boeken schrijft hij over het nederig dalkruid. Het is niet zeldzaam, maar toch niet overal te vinden.

We lopen langs de 'Koepelheuvel', waar je de trap op kunt om naar het kasteel te kijken, rondom de trap staan veel rododendrons. Wij lopen onder de rode beuken door, sommige ervan zijn echt donker en andere half gemengd met groen. Er staat nog maar één tamme kastanjeboom, gaan daar langs en vervolgens rechts met de bocht van het pad mee langs kamperfoelie en dalkruid. Aan het eind van het pad naar links, aan weerszijden hebben we nu fluitenkruid.

Bij de ingekerfde boom rechtsaf staat een bordje met 'Grote Veld Route'. Een heel aantal bomen op rij is ingekerfd met namen, initialen en jaartallen; allemaal op beuken, die hebben een gladde bast. Sommige bomen zijn behoorlijk hol, onderaan of ergens middenin.

Eén heeft een uitsteeksel met gat en daarboven ingekerfd: 'urinoir'.

Op dit moment staat dit vol met water en uitgebloeide bloesem.

We lopen door en zien in de verte links de Kapel.

Als we rechtsaf gaan om weer naar de poort toe te lopen wijst Bertus nog even naar de varenbeuk die in 2016 hier geplant is ter gelegenheid van de hereniging van Het Bosket bij het landgoed De Wildenborch.

Aan te bevelen, zo'n wandeling hier in de tweede helft van de maand mei.

Schoonmaakrooster Kapel

We zijn blij dat zich weer twee personen hebben aangemeld om ook te helpen met het schoonhouden van de Kapel; Kathy de Vries en Judith Keurentjes.

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u ook wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen, stuur dan een mailtje naar:

Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl

April	Hanny Ezerman – Linsey Mennink – Annie Kruisselbrink
Mei	Dinie Staring – Henriëtte Otten – Ria Klein Ikkink
Juni	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen
Juli	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
Augustus	Gerda Mennink – Henny Zweverink
September	Riek Vliem – Hermien Oplaat
Oktober	Kathy de Vries – Judith Keurentjes
November	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
December	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Scholten

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Hans Ezerman belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

Toneelvereniging: **Uitvoering. T.A.O. speelt het blijspel: Bruin Café Dubbel D**
Vrijdag 31 maart en zaterdag 1 april, aanvang 20.00 uur

Kapelcommissie: **Fietstocht voor de hele familie:**
Zondag 30 april, starten tussen 13.00 en 14.00 uur bij de Kapel

De Wildenborch: **Open Tuindagen:**
Zaterdag 27 mei en zondag 28 mei van 10.00 en 17.00 uur
Met aandacht voor het 250ste geboortejaar van dichter A.C.W. Staring.
Actuele info op www.wildenborch.nl

Oranjevereniging: **Oranjefeest Wildenborch**
Zaterdag 24 juni

Kapelcommissie: **Staringavonden**
Donderdag 27 juli en donderdag 3 augustus
Dit jaar een speciaal programma, hierover leest u in de juni editie alles

Verenigingen:

Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.

Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april. (In april 2017 verplaatst naar 20 april)

Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.

Presentatie jaarcijfers 2016

Inkomsten	2015	2016	Uitgaven	2015	2016
Saldi per 1 januari	€ 33.556,56	€ 27.461,64	Gas-electra	€ 1.363,90	€ 1.654,25
Ontvangen huren	€ 4.755,00	€ 4.180,00	Waterleiding	€ 151,35	€ 145,50
Speciale evenementen	€ 5.414,31	€ 4.595,24	Inkopen/evenementen	€ 2.038,84	€ 1.424,12
Rente Bank	€ 140,05	€ 45,70	Inventaris	€ 917,36	€ 818,77
Diversen	€ 150,05	€ 95,91	Onderhoud/schoonmaak	€ 1.127,63	€ 600,79
Bijdrage Wildenborcher	€ 642,82	€ 836,87	Verzekeringspremie	€ 414,59	€ 368,74
Subsidies/giften nieuwbouw		€ -	Aank. grond parkeerplaats	€ 8.125,00	€ -
			Dusseldorp afvalverwerking	€ 397,26	€ 326,75
			Gemeentelijke belastingen	€ 1.074,88	€ 1.115,11
			Diversen	€ 692,76	€ 656,19
			Wildenborcher	€ 893,58	€ 899,94
			Saldi per 31 december	€ 27.461,64	€ 29.205,20
	€ 44.658,79	€ 37.215,36		€ 44.658,79	€ 37.215,36